

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

VOLIKOGU ISTUNGI PROTOKOLL

Tõrva

16.08.2022 nr 1-1/2022/7

Algus 16.00

Lõpp 18.32

Istungit juhatas: Tõrva Vallavolikogu esimees Enn Mihailov, protokolliis vallasekretäri abi Eve Eisen

Võtsid osa volikogu liikmed: Heli Holm, Allan Ilisson, Ülle Juht, Karl Kirt, Virgo Kosemets, Ilmar Kõverik, Arnold Looga, Hardo Lust, Enn Mihailov, Harry Mägi, Enn Nugis, Romet Piller, Rein Reinsalu, Ahti Saar, Tarmo Tamm, , Marge Udras, Indrek Valner, Eero Viisu, Tiiu Vips, Kalle Vister

Puudus: Giia Timpson

Istungist võtsid kutsututena osa: vallavanem Maido Ruusmann, vallasekretär Signe Kiin, abivallavanem Helen Elias, abivallavanem Aivar Uibu, vallavalitsuse liige Tõnu Jaansalu, Tõrva VM OÜ juhataja Sandra Kõressaar, keskkonnaspetsialist Terje Tomson, avalike suhete spetsialist Marianne Sokk, vallasekretäri abi Eve Eisen

Volikogu esimees avas istungi ja palus esitada ettepanekud seoses väljasaadetud istungi päevakorraga.
Ettepanekuid ei esitatud.

Istungi juhataja pani päevakorra hääletusele.

Otsustati: 19-poolthäälega kinnitada istungi päevakord:

1. Ülevaade Tõrva Veemõnula tegevusest
2. Vanamõisa elamupiirkonna detailplaneeringu kehtestamine
3. Tingimuste kehtestamine Vanamõisa elamupiirkonna kruntide müügiks noorte perede programmi raames
4. Tõrva valla jäätmehoolduseeskiri
5. Tõrva Raamatukogu põhimäärus
6. Seisukohavõtt Nõukogude sõjamonumentide kõrvaldamiseks
7. Vallavanema informatsioon
8. Fraktsiooni Ühtne Kogukond arupärimisele vastamine

1. Ülevaade Tõrva Veemõnula tegevusest

Ettekandja: Tõrva VM OÜ juhataja Sandra Kõressaar

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna Tõrva VM OÜ juhatajale.

Sandra Kõressaar andis ülevaate Tõrva Veemõnula tegevusest.
(Ettekanne lisatud käesolevale protokollile PowerPoint esitlusena).

16:18 – istungile saabus volikogu liige Eero Viisu

Küsimused

Ilmar Kõverik: - lehes oli, et Tõrvas avati Öömõnula, kuidas sulle see nimi meeldib?

Sandra Kõressaar: - inimesed, kes ütlevad, et nad tulevad kell kaheksa hommikust sööma, praktikas nad kunagi kell kaheksa hommikust sööma ei jõua. Nad tulevad 9.30 või 10 ja ütlevad, et siin on nii hea magada, et me ei saanud üles.

Karl Kirt: - kui suur on valla kulu õpilase kohta? Kui õpilane ei maksa, siis keegi ikkagi maksab. Kes hakkab majandama õpilaskodu?

Sandra Kõressaar: - täna on viis huvilist, kes soovivad kasutada õpilaskodu võimalust, mismoodi ja kuidas see on lahendatud, milliste rahadega ja kes selle eest vastutab, tuleb istuda Tõrva Veejõul, vallavalitsusel ja operaatorfirma juhatuse liikmel maha ja arutada läbi, kuidas seda kõige paremini teha.

Maido Ruusmann: - vald ei osta teenust. Valla õpilastele on ujumine tasuta. See on kindlasti mõttekoht, kuidas saab vald aidata. Märtsis käis ujumas 1280 õpilast. Seda ei ole ka eelarves. Vald organiseerib ujumise algõpetuse treeneri. See on otsesuhe spordiklubiga ja operaatoriga me sel teemal üldse ei suhtle.

Tarmo Tamm: - väljakutsete slaidil oli probleemiks omandi puudumine ja PRIA meetmed. Kui oleks omandis, mis oleks mõte juhatajal juhatusele, kas tuleb restoran või laiendamine vms?

Sandra Kõressaar: - kindlasti laienemine. Avasime esimesel korrusel hommikusöögi buffee ala. Plaan, mis oli, ei ole täna veel täielikult realiseerunud. Oleme saanud hakkama nende vahenditega, mis meil on. Lisaks sellele on soov ehitada ühel hetkel välja ka väliterrass, kus on lisaks ka mulgi sauna ala. Luua veekeskusele juurde võimalikult palju atraktiivseid hüvesid, et meelitada kliente veel enam. Räägime ka sellest, kuidas saada hakkama miinusega. Selleks, et edasi püüelda, tuleb ühel hetkel vanad miinused katta, loota et tulevik on parem ja rühkida edasi. Proovime saada erinevatest fondidest toetust, et ettevõtet edasi arendada, sest klient on nii nõudlik. Kui klient vaatab oma valikuid ja kõrval on tugevad konkurendid, tuleb mõelda, kuidas neid rohkem siia meelitada. Tuleb mõelda, mida klientidele veel pakkuda lisaks kaunile loodusvaatele, mis paistab aknast ja mis on meie suur pluss. Madalhooajal meil reservi on.

Tarmo Tamm: - saan aru, et valla ja ettevõtte vaheline leping ei kajasta arenguperspektiive. On väljundid, mida tuleb arendada, aga stoppseis tuleb ette. Lahendusi on, ettevõtte saab ise laiendada ka vallasvaraga.

Sandra Kõressaar: - ma ei saa seda lepingut kommenteerida, kuna liitusin meeskonnaga alles möödunud aasta oktoobris. Meil tuleb operaatorina ise hakkama saada ja kanda kõik oma kulud. See osa on teada ja see seisab lepingus.

Arnold Looga: - Tõrvaka kaardiga saab soodustust ja valla poolt kinnimakstavaid summasid ei tule. Käies Tõrvaka kaardiga ujumas, tekitatakse täiendav kahjum?

Sandra Kõressaar: - ei. Tõrvaka kaardi 20% suuruse vahe, on soodsama üüriarve arvelt.

Maido Ruusmann: - operaator maksab renti. Vallavalitsusel operaatoriga ühtegi lepingut ei ole. Leping operaatoriga on Tõrva Veejõul läbi hankelingu. Kui Tõrvakate soodustus ületab rendi soodustuse, siis kahjum kasvab. Tagasiarvestus on tehtud soodustuse arvelt.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

2. Vanamõisa elumupiirkonna detailplaneeringu kehtestamine

Ettekandja: keskkonnaspetsialist Terje Tomson

Kaasettekandja: planeeringu-vallavara komisjoni esimees Hardo Lust

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna keskkonnaspetsialistile.

Terje Tomson: - Vanamõisa elumupiirkonna detailplaneering algatati Tõrva Vallavolikogu otsusega oktoobris 2020. Planeeringuala asub osaliselt Tõrva linnas ja osaliselt Jõgeveste külas. Tegemist on Tõrva linna üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga, kuna puhkema asemele soovitakse määrata elumumaa juhtotstarve. Aprillis 2021 jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine, kuna detailplaneeringuga kavandatav tegevus ei oma olulist keskkonnamõju. Detailplaneeringule on koostatud KSH eelhinnang. KSH vajalikkuse kohta on Keskkonnaametilt küsitud seisukohta, millele amet on vastanud ja leidnud, et KSH algatamine ei ole eeldatavalt vajalik. Detailplaneering kehtestati selle aasta jaanuaris. Aprillis Tõrva Vallavolikogu otsustas uuendada Vanamõisa elumupiirkonna detailplaneeringu menetlust vastavalt haldusmenetluse seadusele ning selle käigus osaliselt muuta planeeringu lahendust.

Vanamõisa elumupiirkonna detailplaneeringu põhieesmärk ja kontseptsioon ei muutu. Vajadus oli kujundada tehnovõrkude ja rajatiste lahendus, mis võimaldab väiksema kõvakattega pinna rajamist, optimaalsemat taristu lahendust, privaatsema krundistruktuuriga elukeskkonda ning seega jätkusuutlikumat lahendust planeeringu ellu viimiseks. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimus 17.05.2022–15.06.2022. Avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimus 16.06.2022.

Planeeringualale on ette nähtud 35 uue krundi moodustamine. Kruntide kasutamise funktsiooni järgi on planeeringuga ette nähtud 24 krundile üksikelamute püstitamine, kuuele krundile üldkasutatava maa juhtotstarve ning kolmele krundile on kavandatud tee ja tänava maa juhtotstarve.

Planeering on saadetud kehtestamise nõusoleku saamiseks Keskkonnaametile, kes on nõusoleku andnud. Planeering on esitatud heakskiidu saamiseks Rahandusministeeriumile, kes on heakskiidu andnud ja tagastanud planeeringu kohalikule omavalitsusele selle kehtestamise otsustamiseks.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Kaasettekandja planeeringu-vallavara komisjoni esimees Hardo Lust sõna ei soovinud.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 20 „Vanamõisa elumupiirkonna detailplaneeringu kehtestamine“.

Otsus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 20

3. Tingimuste kehtestamine Vanamõisa elumupiirkonna kruntide müügiks noorte perede programmi raames

Ettekandja: vallavanem Maido Ruusmann

Kaasettekandja: planeeringu-vallavara komisjoni esimees Hardo Lust

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Maido Ruusmann: - noorte perede programm ja uuselamurajoon Vanamõisas, kus on tulemas juurde kaks uut tänavat: Suve ja Tervise. Mis puudutab seda, mis teeks programmist noortele peredele suunatud toetusprogrammi, on nii vallavalitsuses kui ka planeeringu-vallavara komisjonis olnud arutelud tingimuste seadmiseks ja teie ees on otsuse eelnõu näol aruteludest tekkinud kokkuvõtte. Detailplaneeringu alal on kaks eraldiseisvat grupeeringut. Ühel pool on

krundid, kus on ka odaviske sangarile Magnusele ettenähtud krunt, mis võõrandatakse enampakkumise käigus, kus alghind tuleb atesteeritud kinnisvarahindaja määratust. Siin on ainuke piirav tingimus see, et viie aasta jooksul pärast võõrandamist peab ostja ehitama krundile elamu ja taotlema kasutusloa. Ülejäänud kruntidele, mis lähevad noorte perede toetusprogrammi alla, on täiendavad tingimused:

- krunte saavad osta isikud, kelle vanus on kuni 45 aastat;
- krundi ostjal on kohustus viie aasta jooksul ostu-müügi lepingu sõlmimisest valmis ehitada kinnistule elamu ning saada kasutusloa. Selle mõtte on selles, et ei ostetaks kokku kinnistuid, mis jäävad pikalt seisma;
- iga isik ja temaga seotud leibkond saab noorte perede programmi raames osta ühe krundi.

Soovides valda elama rohkem lastega peresid, on hinna kujunemise loogika selles, et atesteeritud hindaja määrab alale keskmise m^2 hinna, mis vastavalt detailplaneeringust tulnud pindalale korrutatakse vastava krundi pindalaga ja saadakse krundi hind. Nimetatud hinnast saab soodustust leibkonnas oleva alaealise lapse kohta järgmiselt: üks laps 3000 eurot, järgnevad lapsed 1000 eurot, kuid mitte rohkem kui 5000 eurot. Taotleja alaline ja registrijärgne elukoht peab olema hiljemalt kasutusloa väljastamisel Tõrva vald. Krundi edasi võõrandamine on lubatud ainult käesoleva otsuse eelnõus sätestatud nõuetele vastavale isikule. Kui isik on krundi ostmisel saanud lastega seonduva soodustuse ja isik, kellele krunti soovitakse edasi võõrandada, ei oleks programmis osaledes saanud soodustust sellisel määral, tuleb võõrandajal saadud soodustus vallale tagastada.

Loodame, et see mehhanism töötab.

Hind selgub tõenäoliselt järgmise nädala teispäevaks.

Küsimused

Virgo Kosemets: - kas viis aastat hakkab kehtima ostu-müügilepingu sõlmimisest, millal saab vald valmis kommunikatsioonid? Kuidas saab hakata ehitama, kui vald ei ole omapoolseid toiminguid teinud? Kas neid asju ei peaks täpsustama?

Maido Ruusmann:- vallapoolne kohustus on ehitada välja kommunikatsioonid. Elektrivõrguga liitumise taotlus on valla poolt esitatud. Mis puudutab vee- ja kanalisatsioonisüsteemide projekteerimist, on projekteerimine käimas. Eeldatavalt saame ehitusprojekti kätte kuu aja jooksul.

Kehtestatud detailplaneering on aluseks maatoimingute tegemisel ja see võtab aega, kuni moodustatakse katastriüksused. See võib aega võtta ca 1,5 kuud ja selle aja jooksul saame pildi, milliseks kujunevad kommunikatsioonide väljaehitamise maksumused ja saame pildi, mida saame inimestele lubada. Kui meil on võimekus teed ja trassid valla poolt rajada ja keegi ostab krundi, peab ka inimene hakkama projekteerima. Seega ajapuhvrit on.

Arnold Looga: - kui inimene ostab krundi ja maja ei ole viie ega kümne aasta pärast peal, vaadates seda, mis toimub praegu hindadega, on see reaalne võimalus. Mis siis saab?

Maido Ruusmann: - oleme kasutanud tingimuslikku võõrandamist, kus on olnud ostja kohustus nt välisfassaadi korda tegemine vm. Siin saab rakendada leppetrahvi. Me võime konstrueerida igasuguseid konstruktsioone ja ei suuda riske ikkagi nullini viia. Loodame, et inimesed saavad eesmärgist aru. Kui inimene ehitab ja viis aastat saab täis ja hoone on lõpetamata, me ei nõua leppetrahvi. Mõtte on selles, et ei ostetaks kinnistuid kokku. See on heidutus kokkuostjatele.

Tarmo Tamm: - kas kinnisvaramaaklerilt tuleb hinnapakumine m^2 peale ja selle järgi arvestatakse krundi maksumused? Krundi saavad need, kes on esimesena järjekorras või tekib ka juurde oksjoni variant?

Maido Ruusmann: - ei tee hinnapakumist, vaid määrab alale, kus kinnistud asuvad, keskmise turuhinna. Seitsmel kinnistul on vaba konkurents. Kes tahab Magnuse naabriks, see maksab seda

hinda, mis võtta on. Seal ei ole piiranguid. Noorte perede programmis, kes saadab esimesena avalduse, saab krundi endale. Siin on määrav ajaline kriteerium.

Tarmo Tamm: - kas ei ole mõistlik rakendada sooduspaketti Tõrva valla noortele peredele?

Maido Ruusmann: - tahtes saada valda juurde noori peresid ja maksumaksjaid, kas peaksime kehtestama soodustused hoopis väljastpoolt tulijatele? Krunte on piisavalt palju, 18. Kui need ostetakse ära, see on kingitus ja küllap me leiaksime neid alasid vajadusel juurde.

Tarmo Tamm: - vallavalitsus kehtestab vajadusel kruntide võõrandamise täpsemad tingimused. Mis need oleksid? On need ettenägematud, mida täna ei osata öelda või on juba variandid olemas?

Maido Ruusmann: - eelkõige on küsimus arhitektuurses väljanägemises. Võib juhtuda, et seame täiendavad arhitektuursed tingimused sellele, mis puudutab uue ala arhitektuurset väljanägemist. Et arhitektuurne ansambel, mis hakkab seal tekkima, ei oleks nt lamekatusega sinine ja terava viilkatusega kollane hoone. Kui me teeme uut asja, on võimalik arhitektuuri ja ruumi ehitust suunata. Ja teisalt, kuidas rakendada sanktsioone kui hoonet ei ehitata viie aasta jooksul valmis.

Karl Kirt – mis hetkeni kinnisvarahindaja määratud hind kehtib? Olenevalt turusituatsioonist võib hind kiiresti tõusta või langeda. Kui tihti seda ümber vaadatakse? Teine ettepanek: viis aastat võib olla liiga kiire ja ei suudeta tingimusi täita. Samas soov ehitada on. Ettepanek on viia see seitsme aasta peale, et anda ostjatele kindlus, et nad jõuaksid valmis ehitada.

Maido Ruusmann: - kui näeme, et hind on liiga kõrge või liiga madal, peame planeeringu-vallavara komisjonis ja volikogus sellele otsa vaatama ja uue hindamise tellima. Väga keeruline on seda täna hinnata.

Mis puudutab viiest seitsset, tehes tähtaja liiga pikaks, võivad tulla „õngitsejad“. Seitse aastat on piisavalt pikk aeg, et loota hinna tõusule. Kui see peaks kujunema probleemiks, saame täiendavalt vaadata. Kas hakkavad pered ise ehitama või tulevad partnerid peale. Noorte perede programmi krundid jäävad Jõgeveste külla, millele laieneb MES-i kaaslaenu programm. See on pilootprojekt, mis toimub Kagu-Eestis ja Ida-Virumaal ning on väga edukalt käima läinud. Omaosalust on võimalik MES-st laenata. Toimib nii, et maksad enne tagasi kommertspanga laenu, peale seda nt 25 aasta pärast hakkad tagasi maksma omaosaluseks võetud MES-i laenu. Ideaalis oleks parem, kui majad saavad püsti ja elu läheks käima. See on suund, mida võiksime ajada, mitte et ehitused jäävad vinduma. Kui on näha, et aeg saab piiravaks, saame tingimusi muuta.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Istungi juhataja andis kaasettekandeks sõna planeeringu-vallavara komisjoni esimehele.

Hardo Lust: - valla poolt on inimlik suhtumine ja alati saab tähtaega pikendada, kui on näha, et inimene ehitab ja püüab. Viis aastat on normaalne aeg.

Istungi juhataja tänas kaasettekandjat.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 21 „Tingimuste kehtestamine Vanamõisa elumupiirkonna kruntide müügiks noorte perede programmi raames“.

Otsus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 17, erapooletuid 3

4. Tõrva valla jäätmehoolduseeskiri

Ettekandja: keskkonnaspetsialist Terje Tomson

Kaasettekandja: planeeringu-vallavara komisjoni esimees Hardo Lust

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna keskkonnaspetsialistile.

Terje Tomson: - Tõrva valla jäätmehoolduseeskirja koostamine on tingitud jäätmeseaduse uus redaktsioon jõustus 2021. a mais. See tõi kaasa uued nõuded jäätmehoolduseeskirja struktuuri osas ja jäätmete liigiti kogumise kohustuste osas. Jäätmehoolduseeskirjaga kehtestatakse nõuded Tõrva valla haldusterritooriumil elavatele ja tegutsevatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele ning asutustele seoses jäätmehoolduse tegevustega. Jäätmehoolduseeskiri kehtestab nõuded jäätmehoolduse korraldamisel, korraldatud jäätmeveo rakendamisel, jäätmete liigiti kogumisel ja kogutud jäätmete käitlemise osas. Jäätmehoolduseeskirja peamiseks eesmärgiks on soodustada jäätmete liigiti kogumist. Oluline on vähendada segaolmejäätmete tekkimist. Selle eesmärgi saavutamiseks on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud varasema kolme erineva jäätmeliigi asemel seitse erinevat jäätmeliiki, mille seas on: segaolmejääde, köögi- ja sööklajajääde, paberi- ja kartongijääde, aia- ja haljastujääde, segapakend, klaaspakend ja suurjäätmed.

Nimetatud jäätmeliikide kogumise ja üleandmise osas on kehtestatakse erinevad nõuded. Nt segaolmejäätmed ja segapakendid peavad kõik jäätmevaldajad üle andma jäätmevedajale.

Köögi- ja sööklajajäätmete osas saab neid nii üle anda kui tekkekohal kompostida. Eramajad saavad neid kompostida, kortermajad ja teised peavad aga liigiti koguma. Paberi- ja kartongijäätmete üleandmine jäätmevedajale on kohustuslik kortermajades ning äri-, tootmis- ja ühiskondlike hoonetega hoonestatud kinnistutel. Klaaspakendite üleandmine jäätmevedajale on kohustuslik alates 10 korteriga kortermajades ning äri-, tootmis- ja ühiskondlike hoonetega hoonestatud kinnistutel. Suurjäätmete ning aia- ja haljastujäätmete üleandmine jäätmevedajale on vabatahtlik. Nimetatud jäätmete kogumine hakkab toimuma kogumisringidena.

Küsimused

Virgo Kosemets: - pappi ja paberit võib põletada selleks kohandatud ahjudes vaid tule alustamiseks. Kes seda kontrollib?

Terje Tomson: - sätte mõte on selles, et paberit ei põletataks vaid see läheks taaskasutusse.

Arnold Looga: - eeskirjas on nimetatud ohtliku jäätmena liimijääde. Keskväljakul on liivaskulptuurid, mille sees on liim ja mida peab kindlasti ka vastavalt käitlema. Palju läheb nende ohutuks tegemine vallale maksma?

Terje Tomson: - ei oska kommenteerida skulptuurides oleva liimi sisaldust ega seda, millist liimi seal on kasutatud.

Arnold Looga: - ei ole vahet, kas on PVA või tapeediliim, tegemist on liimijäätmega.

Terje Tomson: - ohtlike jäätmete jaoks on koodid, mida selles eeskirjas ei ole välja toodud. Kõik liimid ei ole ohtlikud.

Tarmo Tamm: - paberi ja kartongijäätmete üleandmine on kortermajadel kohustuslik. Kortermajad, mis on ahiküttega ja nt 10 korteriga, kas ka nendel on paberikonteineri paigaldamine kohustuslik?

Terje Tomson: - ka siin on mõeldud seda, et paberit ei põletataks vaid suunatakse võimalikult palju taaskasutusse. Ka praegu on kohustus jäätmeid liigiti koguda.

Tarmo Tamm: - suurjäätmete ning aia- ja haljastusjäätmete üleandmine jäätmevedajale on vabatahtlik. Nimetatud jäätmete kogumine toimub kogumisringidena. Mida see tähendab?

Terje Tomson: - kui tehakse uus hange, saab see olema nn mugavusteenus, mida jäätmevaldaja saab jäätmevedajalt tellida, aga samas jääb alles võimalus viia need jäätmed ka jäätmejaama.

Tarmo Tamm: - suurjäätmete, rehvide, elektri- ja elektroonikaseadmete ning ohtlike jäätmete taaskasutamise edendamise eesmärgiks on teostada jäätmete kogumisringe ning tõsta jäätmevaldajate teadlikkust jäätmete nõuetekohase käitlemise osas. Kes seda korraldab? Teete maakonnas ühise hanke ja kas seal on kõik kirjas?

Terje Tomson: - teavitust aitab läbi viia kindlasti ka MTÜ Eesti Jäätmehoolduskeskus.

Tarmo Tamm: - kes hakkab seda kontrollima? Kas kontrollib omavalitsus või kontrollivad kolm omavalitsust ühiselt?

Terje Tomson: - iga omavalitsus kontrollib enda territooriumil.

Virgo Kosemets: - kas need pakendikonteinerid, mis on praegu välja pandud (pakendid, klaastaara, jne) jäävad alles?

Terje Tomson: - arvan, et ilmselt tuleb saavutada kokkulepe organisatsioonidega, kes neid konteinereid omavad. Mingil määral nimetatud konteinerite arv kindlasti väheneb. Kui segapakendite vedu hakkab toimuma kogumisena, siis ilmselt neid konteinereid vähendatakse.

Virgo Kosemets: - mis see mugavusteenus tähendab? Kes selle eest maksab?

Terje Tomson: - selle peab inimene ise kinni maksma. Vedajal on kohustus neid teenuseid osutada, aga jäätmevaldaja peab need tellides kinni maksma.

Karl Kirt: - mis on inimese jaoks kõige suurem muutus? On selge, et eeskirja loevad nii volikogu liikmed kui ka ettevõtjad, kuid millised on muudatused millele tuleks enam tähelepanu juhtida, mis on teistmoodi? Määruse jõustumine on mõne nädala küsimus.

Terje Tomson: - korraldatud jäätmevedu puudutav peatükk hakkab kehtima uue korraldatud jäätmeveo hanke lepingu rakendumisest.

Maido Ruusmann: - eeldatavalt 2023. aasta veebruaris.

Karl Kirt: - millised on suurimad muudatused, mis puudutavad korteriühistu inimesi?

Terje Tomson: - kõige suurem muudatus, millega peab arvestama on see, et on vaja rohkem konteinereid. Jäätmeid tuleb koguda senisest rohkem liigiti.

Tarmo Tamm: - kas biolagunevate jäätmete liigiti kogumise kohustus on juba kortermajadel?

Terje Tomson: - peaks olema. Osadel on olemas, osadel mitte.

Tarmo Tamm: - kas biolagunevate jäätmete konteinerid peaksid olema poolenisti maa sees, et vältida lõhnaprobleeme jne?

Terje Tomson: - minu teada biojäätmete konteinereid selliselt ei ole. On olemas biofiltriga konteinerid, mis aitavad samamoodi lõhnasid vähendada.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Kaasettekandja planeeringu-vallavara komisjoni esimees Hardo Lust sõna ei soovinud.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu määrus nr 13 „Tõrva valla jäätmehoolduseeskiri“. Määrus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 19, erapooletuid 1

5. Tõrva Raamatukogu põhimäärus

Ettekandja: abivallavanem Helen Elias

Kaasettekandja: haridus-kultuuri komisjoni esimees Indrek Valner

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna abivallavanemale.

Helen Elias: - tulenevalt mais tehtud otsusest korraldada ümber Tõrva valla raamatukogude tegevus, tuleb muuta ka Tõrva Linnaraamatukogu põhimäärus. Peamised muudatused on järgmised: on vaja muuta nimi. Alates 01.09.2022 on Tõrva Linnaraamatukogu uueks nimeks Tõrva Raamatukogu ja lisada § 2 struktuur ja asukoht, kus on struktuuriüksustena välja toodud haruraamatukogud ja nende asukohad. Selles punktis on olulisim muudatus see, et Helme Raamatukogu nimi muudetakse tulenevalt asukohast Ritsu Raamatukoguks, mis on kogukonna ja koguhoidja soov, kuna on tekitanud väga palju probleeme. Taagepera raamatukogu, mis asub Alal, soovib sealne kogukond jätta Taagepera raamatukoguks, kuna see on selle paikkonna eripära.

Lisaks on põhimääruses sõnastatud ümber ülesandeid. Sisuliselt midagi ei muutu, on muudetud sõnastust. Välja on võetud statistika pidamine, mis on järelevalve osa ja see esitatakse Statistikaametile. Välja on jäetud ka see, et aruandlus tuleb esitada riigiarhiivile, sest tegelikult sellist kohustust ei ole.

Küsimused

Karl Kirt: - küsimus on raamatukogu nõukogu osas. Kuidas on nõukogu siiani töötanud ja ka see nõue tuleneb seadusest?

Helen Elias: - Tõrva Linnaraamatukogul ei olnud nõukogu. Olles koos raamatukogu juhatajatega, leppisime kokku, et moodustame raamatukogule nõukogu, põhimõttel et igast piirkonnast on esindaja. Soovime selle tööle saada, et oleks toetav ja nõuandev organ. Nõukogu nõue tuleneb seadusest.

Tarmo Tamm:- vaadates struktuuri ja asukohta, on tekkinud Ritsu Raamatukogu. Kust see nimetus tuli? Kui vanu nimesid kaotada, siis kaotada kõik. Vaadates üldist pilti, on olemas Hummuli raamatukogu, Riidaja raamatukogu ja Tõrva raamatukogu ja Ritsu raamatukogu on. Tegelikult on Ritsu talu nimi ja asula on Linna küla. Taagepera raamatukogu asub Alal. Seda arutati komisjonis, kas ei arutatud, et nimed võiksid olla siiski ühistel alustel.

Helen Elias: - me arutasime seda komisjonis. Arvan, et peaksime lähtuma kogukonna soovist. See on kogukonna soov, et Alal asuv raamatukogu on Taagepera raamatukogu ja Linna külas asuv on Ritsu raamatukogu.

Tarmo Tamm:- kas kogukondades tehti küsitlus?

Helen Elias: - eestkõnelejateks olid koguhoidjad, kes seda kogukonnas arutasid ja andsid ka vastava sisendi.

Tarmo Tamm: - põhimääruse § 11 – raamatukogu ümberkorraldamise või tegevuse lõpetamise otsustab vallavolikogu. Raamatukogu korraldab ümber ja tema tegevuse lõpetamist korraldab vallavalitsus. Siin on kaks lõiget, ühtepidi on volikogu ja teistpidi vallavalitsus. Kuidas neid tõlgendada?

Signe Kiin: - üks on otsustamine ja teine on selle täideviimine.

Tarmo Tamm: - vallavalitsus toob lauale ja volikogu otsustab. Ma teen volikogus ettepaneku, aga otsus on olemas.

Helen Elias: - mis ettepanek konkreetselt oli?

Tarmo Tamm: - nimes, te väitsite, et kogukonnad on need läbi arutanud. Ma väga kindel selles ei ole.

Helen Elias: - tõin edasi koguhoidjate sõnad, et nemad on sellel teemal arutanud. Ei saa panna kätt südamele ja öelda, on see õige või vale fakt. Peame nende soovi austama.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Kaasettekandja haridus-kultuuri komisjoni esimees Indrek Valner sõna ei soovinud.

Otsustati: võtta vastu Tõrva Vallavolikogu määrus nr 14 „Tõrva Raamatukogu põhimäärus“.

Määrus võeti vastu avaliku hääletamise teel - poolt 19, vastu 1.

6. Seisukohavõtt Nõukogude sõjamonumentide kõrvaldamiseks

Ettekandja: vallavanem Maido Ruusmann

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Maido Ruusmann: - nagu paljudes teistes Eesti valdades on ka Tõrva vallas punavõimu püstitatud ja selle julmust sümboliseerivad mälestusmärgid ja mälestussambad. On kohti, kus nende mälestussammaste juurde võib olla maetud lahingus hukkunud. On ka kohti, kus samba juures ei olnud matmiskohta. Seega ei olnud tegemist sõjahauaga, vaid nõukogude võimu poolt püstitatud propagandasümboliga.

Tõrva vallas on praegu kaardistatud seitse selgesti eristatavat punavõimu sümbolit. Kui kellelgi on teavet, et neid on veel, palume kindlasti märku anda. Saame koos neid seisukohti vajadusel muuta. Tänapäevase valitsuse poolse ettepaneku sisu on volikogu seisukohavõtt, kas sümbolid, mis

sümboliseerivad punavõimu olemust ja julmust, meie okupatsiooni all olemist, kas nende koht Tõrva valla avalikus ruumis on õigustatud olukorras, kus agressor Venemaa tungis 24. veebruaril kallale suveräänsele Ukrainale või mitte.

Antud valdkonda reguleerib sõjahaudade kaitse seadus. Seda, kas sõjahaud asub selleks sobivas kohas, hindab sõjahaudade komisjon, kes teeb vastavaid ettepanekuid, mida täpselt ette võtta, kaitseministrile. Täna tegeleb sellega juba ka Riigikantselei. Sõjahaudade puhul toimub säilmete väärikas ümbermatmine. Me ei räägi seisukohavõtust inimeste suhtes, kes sõjas oma elu andsid, vaid punavõimu propagandistlikust olemusest tänases Eestis, suveräänse riigi avalikus ruumis. Teen ettepaneku ka omalt poolt pöörduda sõjahaudade komisjoni poole eesmärgiga kõrvaldada Tõrva valla avalikust ruumist nõukogude sõjamonumendid.

Küsimused

Karl Kirt: - on hea meel, et riik selle teemaga tegeleb ja et see tehakse lõpuks ära, on võib-olla õige. Mis puudutab meie endi mälestusmärkide olukorda, seda kuidas neid korras hoiame, tuleks samuti üle vaadata. On monumente, mis on halvas olukorras ja vajavad natukene tuge. Olgu need siis pingid või mälestusmärgid või muud kohad. On palve, et lisaks mahavõtmisele, oleksid meie mälestusmärgid hästi hooldatud.

Tarmo Tamm: - Jõgevestes Barclay de Tolly juures on mälestuskoht ja maetute arv on teadmata. Kas tõesti ei teata seda numbrit?

Maido Ruusmann: - hetke teadmiste kohaselt mitte. Kui komisjon otsustab menetluse läbi viia, siis tehakse see kindlaks. On olemas ka georadarid, millega saab eelnevalt vaadata. Niikuinii tuleb kõikide mälestiste puhul üle vaadata, kas tegemist on sõjahauaga või mitte. Kui on säilmed, tuleb need ümber matta ja kui ei ole, siis ei ole.

Tarmo Tamm: - punktis 7 on kaks maaomanikku: OÜ Faasan ja Raul Jeets. Kas neid on informeeritud, nendega räägitud, on mingi tagasiside?

Maido Ruusmann: - ei ole, aga nagu on ka seletuskirjas, ei ole kinnisasja omanikul õigust keelata tema kinnistul asuvas sõjahauas olevate säilmete ümbermatmist ning sellega koos haua juurde kuulunud hauamonumendi või -tähise teisaldamist. Meil ei ole täna seda vajadust. Kõigepealt võtame seisukoha ja pöördume sõjahaudade komisjoni poole. Kui komisjonilt tuleb vastus, et monumendid kõrvaldatakse, siis saame asuda läbirääkimistesse.

Karl Kirt: - kas kulud katab riik?

Maido Ruusmann: - kõrvaldamise kulud nendel objektidel, mis on sobimatud, katab riik.

Romet Piller: - mida tehakse konkreetsete sammastega?

Maido Ruusmann: - ootame ära komisjoni seisukoha.

Signe Kiin - sõjahaudade kaitse seaduses on kirjas, et kui on võimalik ja see sobib, siis paigaldatakse kalmistule, kuhu säilmed ümber maetakse. Selle otsustab komisjon.

Istungi juhataja tänas vallavanemat ettekande eest.

Otsustati (18 poolt, 2erapooletut): esitada sõjahaudade komisjonile ettepanek kõrvaldada Tõrva valla avalikust ruumist järgmised Nõukogude monumendid ja vajadusel korraldada säilmete ümbermatmine:

- 1) Tõrva linnas, Linnamäe puhkealal;
- 2) Pikasilla külas;
- 3) Soontaga küla, Kuusemetsa maaüksusel;
- 4) Hummuli, Kulli külas, Kalmetimäel;
- 5) Helme lossivaremete naabruses;
- 6) Jõgevestes, Barclay de Tolly kabeli ees;
- 7) Ala küla, Ausamba maaüksusel.

7. Vallavanema informatsioon

Ettekandja: vallavanem Maido Ruusmann

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Maido Ruusmann: - rahvastikustatistikas oli juulis sünde 2, surmasid 5. Tõrva valda saabus 18 inimest (Soomest 2, Ukrainast 5, Tartu linnast 1, Viljandimaalt 1, Jõgevamaalt 1, Raplamaalt 4, Otepää vallast 3, aadressi sai 1 isik) ja lahkus 25 inimest (9 Tartumaale (neist 8 Tartu linna), 5 Saaremaale, 3 Viljandimaale, 1 Võrumaale, 4 Valga valda, 2 isikut jäi aadressita). Vallasiseselt vahetas elukohta 6 inimest. Seisuga 1. august oli Tõrva valla elanike arv rahvastikuregistri andmetel 5940. Võrreldes 1. juuli seisuga vähenes valla elanike arv 9 inimese võrra. Võrreldes aga 1. juuniga on elanike arv sama, 5940.

Rahade poolelt mõjutab inflatsioon ka valla eelarvet. Juuni tekkepõhine tulumaksu laekumine on võrreldes eelmise aastaga 14% suurem. Kuna juuli tekkepõhiseid arve ei tea, siis on olemas juuli kassapõhine laekumine, mis on 11% suurem kui eelmise aasta samal perioodil. Vaadates tervikuna maksulaekumisi, on käesolev aasta olnud väga helde.

Keskkonna- ja ehitusosakonna tegemistest – sõlmimisel on Riidaja multifunktsionaalse palliväljaku katte vahetamise leping. Hanke võitis Spordiareenid OÜ pakkumuse maksumusega 23 208 eurot.

Käivad Helme kiriku varemete konserveerimise jätkutööd ja koostamisel on tegevuskava 2023 kuni 2025.

Koostatud on Riidaja mõisahoone sokli restaureerimise tegevuskava. Juurdeehitise katusekatte vahetuse maksumuse kalkulatsioon on koostamisel. Toetuse taotlused esitatakse Muinsuskaitseametile.

Riiska linnaossa rajatakse juurde mänguväljakuid ja tehakse korda olemasolevaid. Tähtaeg on 28.08.2022.

Nagu enne räägitud tegeletakse aktiivselt Vanamõisa elamupiirkonna projekteerimisega.

Valminud on kaarsilla tugevdamise projekt ja metallkonstruktsioonid. Otsitakse töövõtjat, kes need konstruktsioonid paigaldaks, et silda ajutiselt tugevdada.

Vallamajanduse valdkonnas on läbi viidud järvede niitmise hange.

Üks oluline ja tõsine teema vallamajanduse valdkonnas, mis puudutab meid kõiki, on lisaks sellele, et näeme igapäevaselt kalleid elektri hindasid, tahab kütja tõsta hinda. Erinevate kütuste hinnad on kohati kahekordistunud, kohati tõusnud protsentides ja SW Energia, kes on meie lepingupartner ja kütab vallale kuuluvaid katlamaju, on esitanud taotluse hindade tõstmiseks. Käimas on läbirääkimised ja olukord on keeruline, kuni selleni välja, et kui ei sünni mõistlikku kompromissi, siis on SW Energia sunnitud loobuma teenuse pakkumisest. Saame aru, et kütte hind on oluliselt tõusnud. Kütte hind koosneb kütte komponendist, hoolduskomponendist ja investeeringu komponendist. Kui komponent muutub, siis hind tõuseb. Olukord on tõsine.

Pori külas remonditakse silda, see on praegu kinni, kuid saab varsti korda.

Hetkel on müügis kolm objekti. Helme mõis, Ala Pritsikuuri kinnistu ja Hummulis Kulli külas Otsa kinnistu. Enampakkumise tähtaeg on 26. august.

Mis puudutab haridus- ja kultuurivaldkonda, siis Tõrva Gümnaasiumi õppealajuhataja ametikohale asus Tiina Virki, kes on varem töötanud Ala Põhikoolis ja viimati August Kitzbergi nimelises gümnaasiumis sotsiaalpedagoogi ja klassiõpetajana.

Avalduse uuest õppeaastast Tõrva Gümnaasiumisse õppima asumiseks on esitanud 12 ukrainlast. Eelnevalt õppis Tõrva Gümnaasiumis 3 õpilast. Kokku seega 15 õpilast. Tugiisikuks tuleb neile ukrainlane, kes töötas varasemalt vene keele ja kirjanduse õpetajana.

Peatselt on valmis haridus- ja noorsootöö arengukava ja läheb avalikule väljapanekule. Siin on suur palve lüüa avaliku väljapaneku käigus aktiivselt kaasa ja teha ettepanekuid. Pärast avalikku väljapanekut tehakse kokkuvõtted ja arengukava tuleb volikogu istungile kinnitamiseks.

Tehtud on usinasti sporti. On toimunud Tõrva Triatlon, autode öine orienteerumine, heiteseriaal, tervisejookse ja kõike muud. Spordi- ja kultuuriüritused on toimunud nii Tõrva linnas kui ka erinevates valla asulates.

Registris on väljas Tõrva Tervisekeskuse hange. Muutunud on see, et kui kevadel oli turg suures turbulentis ja oli vaid üks osaleja, siis nüüd on turg loodetavasti stabiliseerunud ja mõnede materjalide hinnad on langenud.

Vallavanem tutvustas volikogu liikmetele hanke läbiviimise protsessi.

Maido Ruusmann: - kõige soodsamal juhul saab minna lepingusse oktoobri III nädalal ja ehitustöödega alustada oktoobri lõpus või novembris. Ehitistööd peaksid olema lõpetatud järgmise aasta oktoobri lõpus, millele järgneb ruumide sisustamine. Seega võib 2023. aasta lõpus perearstikeskus juba täistuuridel töötada.

Lähipäevil tehakse ka AS Tõrva Tervisekeskuse registrikanne ja OÜ-st Tõrva Tervisekeskus saab

AS Tõrva Tervisekeskus. Täna on väljas ka AS Tõrva Tervisekeskusele juhataja leidmise kuulutus. Konkursi tähtaeg on 30. august.

See on objektidest prioriteet number 1, mis peab saama tehtud, et tervis ja meditsiin oleks tagatud.

Perearst Eve Rebane lõpetas arstina töötamise. Tema tubli praksis on jätkuvalt rakkes, küll Terviseagentuur OÜ rüpes. Terviseagentuur OÜ üks ettepanek oli see, et Tervisekeskus saaks valmis ja ei peaks tulema ajutisele pinnale ajutiselt teenust pakkuma.

Istungi juhataja tänas vallavanemat ettekande eest.

Küsimused

Ülle Juht: - küsimus on seoses gümnaasiumi „vere vahetamisega“, kuna seal oli mitu konkurssi. Kas ja mil määral koolipidaja on mõelnud ka uue direktori teemal?

Maido Ruusmann: - jah on mõelnud. Ja kui peab ütlema määra, siis suurel määral.

Allan Ilisson: - kas on teada palju meil on ukrainlasi ja paljud on neist leidnud töö?

Maido Ruusmann: - koht, kust saame infot on rahvastikuregister. Tõrva vallas on üks majutuskeskus, kus nad on. Need kes on majutuskeskuses, neid me „sisse ei kirjuta“, kuna majutuskeskuse puhul ei ole tegemist püsiva elukohaga. Meie seisukoht on see, et „kirjutame sisse“ need, kellel on püsiv elukoht. Hinnanguliselt on siin 100 ukrainlast ja valdav enamus neist on tööl. Inimesed otsivad ise aktiivselt kortereid.

Heli Holm: - küsimus puudutab Pokardis asuvat endist Helme Sanatoorse Internaatkooli kinnistut, mille omanik on praegu Tartu Hoiu-laenuühistu. Minu poole on pöördunud kooli vilistlased, kes on sel suvel seal käinud. Ka kohalik elanikkond on mures, et haljasala on hooldamata, aknad on katki. Kas saab teha ettekirjutuse, et sead haljasala korras hoida ning mis saab majast edasi?

Maido Ruusmann: - Tartu Hoiu-laenuühistu on üks halvemaid omanikke ja kinnistu heakorra tagamine on allapoole arvestust. Ettekirjutuse saame ikka teha. Võtame selle seisukoha ja saadame kirja välja. Mis edasi saab, hoian pöidlaid peos, et Pokardi mõisa omanik on huvitatud nimetatud kinnistu ostust. Kui koostamisel olev detailplaneering saab vastu võetud, siis mõisa omanik selle ka ära ostab ja meie partneriks saab vastutusvõimeline omanik.

Allan Ilisson: - tee, mis eelmisel aastal asfalteeriti, mis läheb Helme kiriku varemete juurest Holdre peale, on kevadest saadik remondis. Midagi on seal tehtud, aga millal võiks see tee parandatud saada?

Maido Ruusmann: - tegemist on Transpordiametile kuuluva riigiteega. Kahjuks puudub selle kohta igasugune info. Saame konkreetse küsimuse puhul Transpordiameti poole pöörduda ja küsida infot, kas nad on ja kui palju teadlikud sellest halvast olukorrast.

Karl Kirt: - küsimus on seoses Tõrva Tule Päevadega. Üüritus oli esimest korda tasuline. Kas on ülevaade sellest, palju inimesi pileteid ostis, mis on tulude ja kulude osakaal. Kas jätta üritus edaspidi tasuliseks, et niipalju inimesi ei tuleks?

Maido Ruusmann: - tasuliseks tegemine oli igati mõistlik. Nägime, et tasuliseks tegemine ei vähendanud inimeste arvu. Kui on hea sisu, siis mõõdukas hind on mõistlik. Küsimus, kas teha tasuline või mitte, on ka elulises vajaduses. Kui piletit ei tee, ei saa sellises mastaabis üritust teha.

Sellel aastal soosis üritust ka ilm. Ei võtnud numbreid kaasa, mistõttu teeksin ülevaate järgmisel istungil. Pileti ostjaid oli ca 5000, kuni 16-aastastele lastele ja noortele oli üritus tasuta. Veelkord tänu neile, kes tulepäevade korraldamisele kaasa aitasid.

Romet Piller: - küsimus seoses sellega, et Taisto tahab panna kinni bussühenduse Tallinnaga. Tõrvast Tartusse läheb üks buss. Milline võimalus on vallal kaasa rääkida, et liiklemine suuremate keskustega oleks tihedam? See mõjutab ühelt poolt oma inimesi ja teiselt poolt neid, kes tahavad siis külla tulla. Milline see tulevik võiks olla?

Maido Ruusmann: - tulevik on selles mõttes muret tekitav. Saame aru ka bussifirmadest. Taisto puhul on tegemist kommertsliiniga ja siin vald kaasa rääkida ei saa. Kommertsliini ei doteerita. Kui liin on ettevõttele tasuv, siis ta tegeleb sellega, kui mitte, siis ei tegele. Kaasaraakimise võimalus on vallal läbi maakonna Ühistranspordikeskuse. Valgamaa Ühistranspordikeskusele kuuluvad Tõrva, Valga ja Otepää vald ja Transpordiamet, aga see puudutab maakonnaliine ehk siis tasuta ühistransporti. Oleme proovinud kommertsliine, kui nad plaanivad tegevust lõpetada juurde doteerida ja niimoodi Tartu liine päästnud, aga energiahindade tõus on pannud surve alla ka maakonnaliinid. Riik annab Ühistranspordikeskusele fikseeritud summa. Kui kütuse hind on kahekordistunud, aga summa on sama, siis on küsimus, kas vähendada liine. See mis puudutab Tallinna suunda on üli keeruline. Ühistranspordikeskus on suhelnud ka Viljandi poolega, kas me saame seda kuidagi koos teha. Vastus on ei. Proovime läbi ühistranspordikeskuse edasi.

Kalle Vister: - Viljandist Tallinnasse on päris hea rongiühendus. Tartusse saamiseks on Mägist raudteejaam. Kas saaks sellist lahendust pakkuda, kui bussiliinid kinni lähevad?

Maido Ruusmann: - see on tervikuna tänuväärne ettepanek. Rongidele ettevedu (bussi- ja rongiliinide ühildamine) ei ole Eestis ülemäära hästi korraldatud. Proovime seda mõtet edasi.

Tarmo Tamm:- küsimus on seoses volikogu esimehe ja vallavanema vastuvõetuga, mis oli Tõrva Tule Päevade ajal. Minu poole pöördusid mitmed ettevõtjad, et nad ei saanud kutset. Vaatasin järgi, kõik maksud on makstud ja võlgasid ei ole. Miks neid ei kutsutud? Olin nendega solidaarne ja ka ei tulnud sellel õhtul välja. Küsimus ja ettepanek on see, et vaadata üle nimekirjad ja alused ning kaasata ka uued ettevõtjad, kes on valda tulnud.

Maido Ruusmann: - meil on hästi suur hulk ettevõtjaid ja ei ole kriteeriume maksude maksmise ega muu osas. Kui kellelgi on infot, öelge julgelt, kes on ettevõtlusega alustanud või tulnud millegigi tegelema. Meil on registris registreeritud ca 600–700 ettevõtet. Käime need igal aastal üle. Olen ise ka ettevõtjate ees vabandanud, sest uusi ettevõtjaid tuleb juurde. Saame teha järgmisel aastal paremini. Palun andke infot.

Tarmo Tamm: - küsimus on seoses Hummuli hooldekoduga. Kas see on seotud Tervisekeskusega. Kas on plaanis hooldatavate ümberpaigutamine mujale või koondamised?

Maido Ruusmann: - ei toimu midagi. Plaani ei ole, aga kõik võib muutuda.

Karl Kirt - kas ja kui palju tänavavalgustust vähendatakse? Kas on kindel aeg, kui nad lähevad kustu ja kas on plaan tänavavalgustust vähendada? Hinnad on kõrged.

Maido Ruusmann: - oleme vähendanud ainult kergliiklusteede valgustamist. See on sees vaid Alal. Teistes asulates me tänavavalgustust vähendanud ei ole. Õnneks saime Tõrvas tänavavalgustuse rekonstrueerimis õigel ajal tehtud, millest on suur kokkuhoid. Kui hakkab juba varem pimedaks minema, ei ole plaani pimendama hakata. Me ei saa üksikuid tänavaid

pimedusse jätta. On kohti, kus iga kolmas lamp põleb. Kus süsteem võimaldab, on see juba tehtud.

Tarmo Tamm: - olen tähele pannud, et Linna külast minu koduteeni valgustus üldse ei põle. Põleb minu koduteeni Tõrva poolt ja täisvalgustus. Äkki annab siin midagi teha, iga kolmas põlema jätta kuni Linna küalani välja.

Maido Ruusmann: - kergliiklusteed on praegu pimendatud. See, et valgustus Tõrva poolt sinu teeni põleb, tuleneb sellest, et see liin tuleb Viljandi tn mastist, kus terve süsteem on ühe faasi peal.

Istungi juhataja tänas vallavanemat ettekande eest.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

8. Fraktsiooni Ühtne Kogukond arupärimisele vastamine

Ettekandja: vallavanem Maido Ruusmann

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallavanemale.

Maido Ruusmann: - Karl Kirt on esitanud fraktsiooni Ühtne Kogukond poolt arupärimise.

Arupärimisele vastasime kirjalikult ettenähtud ajal. Et sooviti nii kirjalikku vastust kui ka ettekannet volikogus, siis loen ette esitatud küsimused ja vastused:

1. Kas vastab tõele, et augusti lõpus suletakse nii infopunkt ja lõppeb ka Cargo kullerteenuse osutamine suvituslinnas Tõrvas?
Ei vasta. Arutelud ja analüüsid vastavate teenuste pakkumise jätkamise osas protsessis.
2. Mis asjaolu on olnud sulgemise ajendiks?
Vt eelmist punkti.
3. Mida tehakse sellisel juhul tühjaks jäävate bussijaama ruumidega?
Kui peaks realiseeruma olukord, mille käigus infopunktil vahetub sisuline asukoht, leitakse bussijaamas asuvatele ruumidele rakendus kehtestatud korras.
4. Kuidas tagatakse ja korraldatakse edaspidi bussijaama heakord? Kes jääb seda teostama ja selle eest vastutama?
Kui peaks realiseeruma olukord, mille käigus infopunktil vahetub sisuline asukoht, lahendatakse bussijaama heakorra tagamine koos ruumide rakenduse leidmisega.
5. Kuhu liiguvad infopunkti teenused?
Infoteenuse tagamist Valgamaa omavalitsustes korraldab ja rahastab Valgamaa Arenguagentuur. Koostöös Valgamaa Arenguagentuuriga on käimas arutelud infoteenuse tarbijatele lähemale viimiseks. Seejuures on arutluse all infoteenuse võimalik üleviimine Tõrva Veemõnulasse kui Tõrva kõige külastatumas turismisihtkohta.
6. Miks ei ole antud otsust tutvustatud volikogus ja küsitud volikogu arvamust?
Teie küsimustes tõstatatud teemade osas volikogu pädevusse kuuluvaid otsuseid tehtud ei ole.
7. Palju on sellest tulenevalt rahaline kokkuhoid aastas ja mis selle rahaga edasi tehakse?
Tänase päeva seisuga selliseid otsuseid, mis võimaldaksid täpseid kokkuhoitavaid või kuluvaid summasid määratleda, tehtud ei ole.

Et tegemist oli juuni kuus tehtud päringuga, siis täiendavalt lisame, et turismi koordineerib Valgamaal Valgamaa Arenguagentuur ja süsteem on selline, et vanasti oli meil 2,7 inimest, kui turismiinfopunkt asus kõrtsihoones ja bussijaamas oli Cargo ja bussijaama töötaja. Vanasti oli Arenguagentuuri poolt rahastatav turismitöötaja töökohaga kõrtsihoones ja bussijaamas oli 2,7 kohta bussijaama töötajat. Kui infopunkt kolis uude bussijaama, oli alguses infopunkti töötaja, keda rahastas Arenguagentuur ja 2,7 Cargo ja bussijaama töötaja kohta rahastas vald. Bussijaama töötajate ülesanne on hoida korda ja hoida korras avalikud tualetid. Cargo bussi teenuse tarbimine on võrreldes selle ajaga kui see tehti kardinaalselt vähenenud. Asemele on tulnud pakiautomaadid ja kullerteenused. On päevi, kus ei liigu ükski pakk, on ka päevi kus liigub 5

pakki. See on üldjoontes kallim kui kullerteenus. Kui infopunkt kolis kõrtsihoonest uude bussijaama, saime vähendada Tõrva Vallavalitsuse töötajate arvu 2,7-lt 2-le.

Sel suvel oli tööl üks vallavalitsuse palgal töötaja ja paar Arenguagentuuri töötajat. Nead läksid ära, kuna tegemist oli turismihoojaks võetud tähtjaliste töötajatega. Täna on koondamise sooviga esitanud avalduse vallavalitsuse palgal olev töötaja. Nüüd on otsustamise koht, kas kolida infopunkt võimalikult kiiresti ümber, sest ka hooajal käib seal vähe turismiinfo hankijaid, hooaja lõppedes aga eriti vähe. Veemõnula käib rekordpäevadel läbi 400 külastajat. Peame vaatama, kus klient tegelikult käib. Nt Viljandi linn lõpetab turismiinfopunkti sellisel kujul pidamise täiesti ära ja minnakse üle ettevõttesse. Seda tehakse üle Eesti.

Mis saab bussijaama ruumidest? Oleme ettepaneku teinud Eesti Postile. Eesti Posti tänane põhifunktsioon on postipakkide sorteerimine ja laiali kandmine.

Otsime lahendusi avaliku tualeti korrashoiuks.

Tõrva valla eelarves turismi eelarvet ei ole. Turismiinfopunktis olev mööbel kuulub ka Valgamaa Arenguagentuurile.

Küsimused

Allan Ilisson: - minu arvamus on, et infopunkt peaks olema ikka kesklinnas. Teemat tuleks arendada suunas, et leida inimene, kes on hästi teadlik Tõrva ajaloost ja saaks teda giidina kasutada, et teha suvituslinn Tõrva tõesti suvituslinnaks, et pakkuda inimesele ikkagi teenust.

Maido Ruusmann: - olen giiditeenuse arendamisega vägagi nõus. Tõstame seda teemat ka Valgamaa Arenguagentuuris pidevalt lauale. Loodan, et tekib giidide andmebaas ja inimene leitakse. Mis puudutab turismiinfo punkti hoidmist, lähevad arvamused lahku. Kui punkti keegi ei külasta, peame küsima, kelle jaoks see on? See on punkt info vahendamiseks. Tegelikult tahame me jõuda turistini, et ta tarbiks meie piirkonnas pakutavaid turismiteenuseid eesmärgiga, et ta jäta piirkonda raha, et ta saaks piirkonnaga tutvaks ja meie inimestel läheks elu paremaks ja me saaksime uusi elanikke. Me hoiame punkti püsti, aga inimesi ei käi. Meil on vaja inimesed kätte saada. Me tahame, et inimesed käiksid üritustel, võtaksid majutuse, käiksid söömas jne. Peame lähtuma kliendi vaatest.

18:19 - istungilt lahkus Eero Viisu

Tarmo Tamm: - ettepanek on, et infopunkt oleks talvekuudel seal, kus see planeeritakse panna ja suvekuudel oleks kuskil kesklinnas. Kui me tahame inimesi saada, siis tuleb ta Coop viia, kus igapäevaselt käib palju rahvast.

Rein Reinsalu: - enamus inimesi võtab turismiinfo internetist ja saan täiesti aru, et infopunktides keegi ei käi.

Ülle Juht: - see võik olla linna erinevates kohtades justnimelt läbi ettevõtjate, on see siis Coop, Läti Saatkond, Tilk Tõrva või Veemõnula. Inimene käib siin ja seal ning saab info kätte. Kui on olemas WiFi saavad inimesed teabe telefonist kätte.

Maido Ruusmann: - see on töös, see on maailmas levinud ja me ei leiuta siin praegu jalgratast.

Karl Kirt: - mõte on panna Tõrva valla enamkaidavatesse kohtadesse üles nn „saatkonnad“, kust saab osta meeneid, pusasid, särke, raamatuid jne. Seda inimesed küsivad ja tahavad mälestusena kaasa osta. Neid „saatkondi“ võiks olla Läti Saatkonnast kinoni, Veemõnula ja Coopini.

Kasutades Cargo teenust, mis võib inimesi peletada, on bussijaama kasutatavus, kus eriti suviti on mitte meeldivad aroomid. Kas turist tahab sinna tulla? Mis sellest punktist saab, sellele võiks mõelda.

Ülle Juht: - see on väga levinud, et kaubanduse poolel on üks osa selle piirkonna suveniirid ja tooted.

Arnold Looga: - kui turist tuleb pärast seitset, siis ta SEB rahaautomaati kesklinnast ei leia.

Teine asi on see, et kuhu pärast kuut öhtul minna? Kas me saame kohalikke teenusepakkujaid julgustada ettevõtteid kauem lahti hoida?

Maido Ruusmann. - pangautomaadiga ei ole probleemi. SwedBanki automaat on avatud ööpäev läbi ja SEB automaadi juurde pääseb Tikste Coopis kümneni öhtul. Meil on probleem pühapäeval ja viimasel aastal ka riigi pühade ajal. Pakkudes ettevõtjale nt 300 €, see teda ei motiveeri. Meil on vaja konkurentsi, uusi tulijaid. See viib edasi. Meil on vaja kriitilist massi rahvast, kes teenust tarbiks. Loodame, et teenuste laienemine paneb erasektori liigutama.

18:29 – istungilt lahkus Ülle Juht

Ilmar Kõverik: - see on õige, et meil ei ole linnas giidi, ei ole inimest, kes neid teenindab. See on suur töö, et inimestele midagi näidata ja sa pead ka midagi teadma, et inimestel oleks huvitav.

Inimestel, kes käivad näitustel, on väga palju küsimusi.

See, et internetis on kõik olemas, on üks asi, teine asi on see, et neil on hea meel, kui keegi ütleb, et mine „sinna“ sööma ja mine „sinna“ ööbima. Tegelikult on see probleem, millest oleme rääkinud 30 aastat.

Bussijaama tualett võiks olla tasuline, sest turismibussid peatuvad seal. Me maksame paberit ja vett ja oleks ka töötaja olemasolu õigustatud. See on vaja korralikult läbi mõelda ja mingi otsus vastu võtta. Külaline tahab, et temaga suheldakse. Ainult arvuti ja kuulutuse peale turist ei käi.

Rein Reinsalu: - palju neid busse üldse käib? Kord kuus tuleb 50 inimesega buss. Inimene tahab kogu aeg palka saada.

Istungi juhataja tänas vallavanemat ettekande eest.

Otsustati: võtta esitatud informatsioon teadmiseks.

Istungi juhataja kuulutas istungi lõppenuks.

Järgmine volikogu istung toimub eeldatavalt 13. septembril.

(allkirjastatud digitaalselt)

Enn Mihailov
volikogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Eve Eisen
protokollija